

Tilastokortti 1: Suomen museot 2017

Mitä Museotilastossa on?

Museotilasto kattaa Suomen päätoimisesti ja ammatillisesti hoidetut museot, jotka ovat valtion, kuntien, säätiöiden, yhdistysten ja muiden yksityisten tahojen ylläpitämiä. Tilasto perustuu museoiden tilastokyselyn kautta antamiin vastauksiin. Vuonna 2017 kysely lähetettiin 154 museolle ja vastaus saatiin 152 museolta. Museotilaston tavoitteena on antaa mahdollisimman luotettava yleiskuva maamme ammatillisesta museotoiminnasta.

Suomen ammatilliset museot

Vuonna 2017 Suomessa toimi yhteensä 154 ammatillisesti hoidettua museota. Valtionosuuden piiriin kuului 126 museota (ns. vos-museot), niistä 52 sai korotettua valtionosuutta. Vuoden 2017 alusta kaksi uutta museota hyväksyttiin valtionosuuden piiriin.

Valtionosuuden ulkopuolella olevia museoita oli yhteensä 28. Näistä valtion museot ja yliopistojen museot muodostavat oman ryhmänsä, johon kuuluu kolme valtakunnallista museota, viisi yliopiston museota ja kaksi muuta valtion museota.

Ammatillisesti hoidetut museot 154

- Valtionosuuden piirissä olevat museot (ns. vos-museot) 126
 - Korotettua valtionosuutta saavat museot 52
 - Aluetaidemuseot 14
 - Maakuntamuseot 20
 - Aluetaide- ja maakuntamuseot 2
 - Valtakunnalliset erikoismuseot 16
 - Muut valtionosuutta saavat kunnalliset ja yksityiset museot 74
- Muut päätoimiset museot 28
 - Valtion museot ja yliopistojen museot 10
 - Valtakunnalliset museot 3
 - Muut valtion museot 2
 - Yliopistojen museot 5
 - Muut museot (kunnalliset ja yksityiset museot valtionosuuden ulkopuolella) 18

Museoiden omistajuus 2017

Ylläpitäjä	% kaikista museoista
Kunnat	53 %
Säätiöt ja yhdistykset	39 %
Valtio ja yliopistot (sis. Kansallisgalleria)	6 %
Muut	2 %

Museoiden ylläpitämät museokohteet

Suomen 154 ammatillisista museota ylläpitivät yhteensä 323 museokohdetta. Museokohteiden kokonaismäärään on otettu mukaan myös ne kohteet, jotka eivät poikkeuksellisesti ole olleet avoinna yleisölle esimerkiksi korjaustöiden vuoksi.

Museokohteiden jakautuminen maakuntiin

Maakunta	Museokohteiden lukumäärä
Etelä-Karjala	9 museokohdetta
Etelä-Pohjanmaa	6 museokohdetta
Etelä-Savo	13 museokohdetta
Kainuu	4 museokohdetta
Kanta-Häme	16 museokohdetta
Keski-Pohjanmaa	4 museokohdetta
Keski-Suomi	24 museokohdetta
Kymenlaakso	9 museokohdetta
Lappi	11 museokohdetta
Pirkanmaa	23 museokohdetta
Pohjanmaa	12 museokohdetta
Pohjois-Karjala	10 museokohdetta
Pohjois-Pohjanmaa	16 museokohdetta
Pohjois-Savo	11 museokohdetta
Päijät-Häme	8 museokohdetta
Satakunta	20 museokohdetta
Uusimaa	87 museokohdetta
Varsinais-Suomi	40 museokohdetta
Yhteensä	323 museokohdetta

Museokohteista 27 % sijaitsi Uudenmaan maakunnassa.

Museokohteista 12 % sijaitsi Varsinais-Suomen maakunnassa.

Museokohteista hieman yli puolet oli kulttuurihistoriallisia museoita (170 museokohdetta). Erikoismuseoita oli noin neljäsosa (76 museokohdetta) ja taidemuseoita 17 % (55 museokohdetta). Luonnontieteellisiä ja yhdistelmämuuseoita oli kumpiakin 11.

Museokohteet museotyypeittäin

Museotyyppi	%
Kulttuurihistorialliset museot	53 % kaikista museokohteista
Taidemuseot	17 % kaikista museokohteista
Erikoismuseot	24 % kaikista museokohteista
Luonnontieteelliset museot	3 % kaikista museokohteista
Yhdistelmämuuseot	3 % kaikista museokohteista

Museoiden avoinnaolo

88 % museoiden pääkohteista oli avoinna säännöllisesti ympäri vuoden.

Museokohteet olivat keskimäärin avoinna vuoden aikana 198 päivää / 1259 tuntia.

Lisätietoa ja käsitteitä

Ammatillisen museon kriteerit Museotilastossa

- Museotoiminnan päätoimisuus (museotoiminta on ympärivuotista ja toiminnan päätarkoitus on museotoiminnan harjoittaminen)
- Säännöllinen aukioloaika (ei tarvitse olla ympärivuotinen)
- Vähintään yksi vakituinen, päätoiminen museoammatillinen työntekijä

Ahvenanmaan museot

Museoviraston keräämä Museotilasto ei kata Ahvenanmaan maakunnan museoita. [Ålands statistik- och utredningsbyrå](#) kerää tilastotietoa Ahvenanmaan museoista.

Museoiden valtionosuudet

Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyy museot valtionosuuden piiriin valtion talousarvion asettamissa rajoissa. Valtionosuuden määrä perustuu vuosittain museokohtaisesti vahvistettuun laskennallisten henkilötyövuosien määrää.

Museoiden korotetut valtionosuudet

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi nimetä museon maakuntamuseoksi, aluetaidemuseoksi tai valtakunnalliseksi erikoismuseoksi. Nämä museot saavat alueellisten ja valtakunnallisten tehtäviensä hoitoon korotettua valtionosuutta. Maakunta- ja aluetaidemuseot edistävät ja ohjaavat kulttuurihistoriallisten museoiden ja taidemuseoiden toimintaa ja kehittävät museoyhteistyötä omalla alueellaan. Valtakunnallisten erikoismuseoiden tehtävänä on edistää ja ohjata museotoimintaa omalla erikoisalallaan.

Lähteet

[Museotilasto 2017](#), Museovirasto.

[Museoiden valtionosuudet](#). Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestörakenne [verkojulkaisu]. ISSN=1797-5379. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 26.6.2018]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vaerak/index.html>

[Ålands statistik- och utredningsbyrå](#).

Museovirasto